

Het heiligenboek

Pater Damiaan (1). Melaats met de melaatsen Tom Zwaenepoel

Jozef wordt in 1840 als boerenzoon in Tremelo geboren. Vanaf zijn vijftiende werkt hij in de graanhandel van zijn vader. Dan beslist hij om priester te worden en begint hij zijn studie in Leuven. Hier wil hij zoals zijn broer August (pater Pamfiel) intreden in de congregatie van de heilige Harten van Jezus en Maria. In 1860 legt hij de eeuwige geloften af en kiest hij de naam Damiaan. Hij droomt ervan missionaris te worden. Om zijn leerachterstand in te halen, studeert hij Frans, Grieks en Latijn.

Als zijn broer eind 1863 op missie naar Hawaï wordt gestuurd, maar wegens ziekte moet afhaken, neemt Damiaan zijn plaats in. Na een reis van vijf maanden komt hij aan in Honolulu, de hoofdstad van Hawaï. Hij wordt tot priester gewijd en ingezet in meerdere parochies, tot de plaatselijke bisschop hem in 1873 voor drie maanden naar het eiland Molokai stuurt om pastoraal werk te doen bij de lepralijders. Daar blijft hij de rest van zijn leven.

Hij wordt zelf melaats en sterft in de Goede Week van 1889. In 1936 wordt zijn stoffelijk overschot met het schip Mercator naar België gebracht. Hij rust in de crypte van de kerk op de Antoniusberg in Leuven, waar zich

ook het klooster van de paters van de heilige Harten bevindt.

In 1995 wordt Damiaan tijdens een eucharistieviering voor de basiliek van Koekelberg door Johannes-Paulus II zalig verklaard. Tijdens zijn homilie zegt de Poolse paus, die tijdens zijn hele leven een grote bewondering voor de Vlaamse pater heeft: „De zekerheid dat alleen liefde en zelfgave tellen, bezielde hem. Dat was zijn geluk.” Dit is een levensles voor de ‘hedendaagse mens’ en voor allen die op zoek zijn naar het ‘echte’ geluk. Benedictus XVI plaatst op 3 juli 2008 zijn handtekening onder het decreet waarin Damiāans heiligverklaring bevestigd wordt. Op 11 oktober 2011 verklaart de Duitse paus hem uiteindelijk heilig.

Jozef De Veuster kiest voor een congregatie die via eucharistie en aanbidding op een unieke wijze verbonden wil zijn met God en met de armen en verdrukten van de wereld. Centraal staat de toewijding aan de heilige Harten van Jezus en Maria, die het symbool zijn van Gods mensgeworden liefde. Die congregatie wordt in 1800 gesticht door de Franse priester Pierre Coudrin en Henriette Aymer de la Chevalerie, een jonge aristocrate. In de volksmond worden de paters ‘picpussen’ genoemd, naar de

Parijse straat Picpus waar het hoofdhuis is gevestigd.

In 1865 wordt in het noorden van Molokai een melaatsenkolonie opgericht. Uit angst voor besmetting worden de melaatsen van Hawaï als ‘afval’ aan de oever van het afgelegen eiland ‘gegooid’. Daar worden ze aan hun lot overgelaten. Ze leven er als ballingen, ver van familie en vrienden, zonder hoop. Damiaan beslist om hun geestelijke vader te worden. Als arts, verpleger en priester luistert hij naar hun noden. Hij spreekt woorden van troost en bemoediging en sterkt hen in hun geloof en vertrouwen. Hij legt een waterleiding en een weg aan, bouwt huizen, een school, een ziekenhuis, twee kerken en een weeshuis. Hij is de trouwe, wijze vader die naar zijn kinderen luistert en kracht put uit de stem van de Almachtige Vader, in de Bijbel, het gebed en de eucharistieviering.

Damiaān verzekert ontspanning, gaat voor in de liturgie, staat de melaatsen bij in hun laatste uren en begraaft de doden. Stilaan slaagt hij erin om uit ‘het kerkhof en de hel van de levenden’ een menselijke leefplaats te maken, waarin uitgestoten opnieuw hun waardigheid krijgen. Damiaan verandert het ‘eiland van de vervloekten’

in een humaan toevluchtsoord, een ziekenhuis. Sinds zijn komst leven en werken de zieken met het groeiende bewustzijn dat ze zich niet langer in de duisternis moeten verstoppen. Vanaf zijn eerste preek omarmt hij hen: hij begint met „Wij melaatsen”. Na een leven van twaalf jaar tussen ‘zijn’ melaatsen wordt Damiaan zelf melaats. Toch zet hij zich nog vier jaar in voor zijn lotgenoten. Na zijn dood wordt hij opgebaard in de kerk die hij gebouwd heeft en begraven op het kerkhof dat hij heeft aangelegd.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

12 oktober, 9 uur, Braambos op VRT één (herhaling omstreeks 23.30 uur via Canvas). Na de gebruikelijke spirituele actualiteit in *Close-up* de reportage *Burkina Faso*, over het gelijknamige land en de projecten aldaar die Pauselijke Missiewerken ondersteunt. Tot slot *Bronnen blijven altijd nieuw* over Teresa van Avila. De leeftijd van een bron speelt eigenlijk geen rol, het water blijft altijd nieuw. Zo is het ook met bepaalde grote figuren uit de kerkgeschiedenis. Hun getuigenis overstijgt de tijd. Ze hebben iets gezien, ervaren en beleefd wat mensen tot op vandaag weet te boeien. De serie *Bronnen blijven altijd nieuw* brengt zulke blijvers onder de aandacht en Teresa van Avila is zo'n blijver. In oktober begint het jubeljaar van dier vijfhonderdste verjaardag. Tot op vandaag blijft deze hervormster van de Karmel nog heel wat mensen inspireren. Pater Carlos Noyen leert de kijker Teresa beter kennen. Daarnaast komen Sim D'Hertefelt, Els Knockaert en Katrien Sollie aan het woord, allen geraakt door Teresa van Avila en zoekend te leven vanuit de bron van verinnerlijking.

De vrome kudde

Vissen Ingezonden door Jelle Van Damme

Komt er een man bij de dokter met een vis onder zijn arm. Zegt de dokter:

– Aha, ik zie het al, uit de kom...

Vissen Ingezonden door Walter Vanden Broeck

Jef zegt tegen Piet:

– Als ik ga vissen, neem ik altijd mijn vrouw mee.

Zegt Piet:

– Tja, iedereen heeft zo zijn eigen methode. Ik gebruik zelf het liefst regenwormen.

Vissen Ingezonden door Denise Van Mulders

Twee mannen zitten in een boot te vissen. Zegt de ene:

– Oei! Er zit een gat in onze boot en er loopt water naar binnen!

Zegt de ander:

– Dan maken we er nog een gat bij. Zo kan het water er daar weer uit.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven • Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

bloeddeskundige	niet moedig	sprookjesfiguur	bevestiging	overwinning	maatstaf
strijdgewoel		toegangspreis	plaats in Duitsland	aaneenschakeling	
	7		smal		
paardenharen		5	ik		3
omslag v.e. boek			land		
			najaarsbloem		
golfterm	reisweg			2	praalgraf
	loofboom				
			handschoen	1	indien
			steun		
huidplooi			slee		voorzetsel
hemellichaam					streling
		judomat		8	
		voegwoord			
geur			kloosteroverste		
politie-man					
		6	deel v.e. gebit		4

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: DERTIGER

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---